

ssdd

KÖZHASZNÚSÁGI JELENTÉS 2022

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

2020-ban gyerekek és fiatalok számára **339 részvételi színházi játékot** valósítottunk meg. Ebből **176 TiE előadás** volt és **163 ARS dráma**. A hozzánk látogatók több, mint **150 oktatási-nevelési intézményt** képviseltek, számuk összességében mintegy **8500 fő** volt. Felnőtt közönség számára **38 résztvevő színházi előadást** valósítottunk meg. **3 új TiE-bemutatót** tartottunk gyerekek és fiatalok számára (Urkaina, Jégföld, Nem lehetetlen lenni), **2 új felnőtteknek** szóló előadásunk született (Aziskoláját!, Sziget), **1 premierünk** volt a legkisebbek számára (Borka) és született **1 előadásunk** nemzetközi koprodukcióban (Tower of Babel).

Társulatunk a hazai színházi nevelés úttörőjének számító TiE¹ műfajához tartozó komplex előadásokat készít, e műfajnak csoportunk az egyik legjelentősebb hazai és európai reprezentánsa. Emellett a komplex dráma és a közösségi színház területén is alkotunk, többféle részvételi és devised színházi műfajjal, formával kísérletezünk. A Káva csapata 1997 óta végzi iskolateremtő munkáját, 2022 őszén a **26. évadot** kezdtük. A kezdetektől színházművészet, pedagógia és szociológia határán létezünk, munkánkkal folyamatosan és következetesen igyekszünk bizonyítani e három terület ideológiáktól mentes érdemi összekapcsolhatóságát.

I. ÖSSZESÍTÉSEK

2022-ben **176 komplex színházi nevelési előadást** valósítottunk meg az 5-18 éves korosztály számára. Előadásainkat Budapesten és vidéken mutattuk be, melyekre a fiatalok több, mint 150 különböző oktatási-nevelési intézményből érkeztek.

3 új bemutatót tartottunk (Urkaina, Jégföld, Nem lehetetlen lenni).

Repertoárunk **18-féle (!) előadásból** állt:

- **Titkos ajtó** - középiskolásoknak a felnőtté válásról, határátlépésekről
- **Igaz történet alapján** - 11-12 éveseknek a családról
- **A száműzött herceg** - 9-10 éveseknek a hűség és bátorság fogalmairól
- **Nem lehetetlen lenni** - középiskolásoknak a fiatalok társadalomban betöltött szerepéről
- **Troll** - középiskolásoknak a valós és virtuális világok találkozásáról
- **Kőbe vésvé** - 11-12 éveseknek a szabálykövetésről
- **Sorsjegy** - középiskolásoknak a pénz fogalmáról
- **Vakfolt** - középiskolásoknak a természettel való együttélésről
- **Tükörben** - középiskolásoknak az identitáskeresés témaköréről
- **A muter meg dzsinnek** - 12-14 éveseknek a szenvedélybetegségről a családban
- **Jégföld** - középiskolásoknak a demokrácia erejéről és gyengeségéről
- **Peer Gynt**: középiskolásoknak a felelősség fogalmáról
- **Talpak alatt**: középiskolásoknak a hagyomány és innováció fogalmáról (koprodukciós ea.)
- **Elveszve**: általános iskolák felső tagozatosainak a magányról, az online és valós világ "összecsúszásáról"

¹ TIE = Theatre in Education (komplex színházi nevelési program), a magyarországi színházi nevelési műfajok talán legjelentősebbike, kidolgozott módszertannal, néhány professzionális társulattal, nagyon komoly hazai és nemzetközi eredményekkel.

KÁVA KULTURÁLIS MŰHELY
1145 Budapest, Columbus utca 69/a.
tel: +36-1-315-0781
e-mail: kava@kavaszinhas.hu
www.kavaszinhas.hu

ssdd

- **Kopogtatás:** általános iskolák felső tagozatosainak az értékválasztás témaköréről
- **Szemfényvesztő:** óvodásoknak és 1. osztályosoknak a megbélyegzésről és megtévesztésről
- **Labirintus:** általános iskolák felső tagozatosainak a művészet szabadságáról
- **Fényeskedjék neki** középiskolásoknak a gyász és a hibák / hibázás problematikájáról

Minden előadásunk elérhetősége: <https://kavaszinhas.hu/eloadasok/>

II. SPECIÁLIS SZÍNHÁZI PROJEKTEK

JUVENTAS projekt – színház és dráma alkalmazás a bűnmegelőzés szolgálatában

Több évvel ezelőtt Magyarországon egyedülálló komplexitású színházi és drámapedagógiai projekt-sorozatba kezdtünk a Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács és a Belügyminisztérium támogatásával.

Juventus IV.

Jelenleg is tartó projektünkben szerves folytatását kínáltuk JUVENTAS I., II. és III. projektünknek.

Építünk a korábbi évek tapasztalatára és értelemszerűen saját projektjeink már látható eredményeire, azokat a módszereket is használjuk, amelyekről a bebizonyosodott, hogy ezen a területen működőképesek. Projektünkben több, egymástól jelentősen eltérő drámapedagógiai és részvételi színházi módszert is használtunk és arra koncentráltunk, hogy ezek beépüljenek a célcsoportok mindennapjaiba, valamint, hogy segítsük a területen dolgozó sokféle szakember közös munkáját.

Projektidőszak: 2022.03.01-2023. 08.31

Partnerszervezetek:

- Káva Kulturális Műhely Egyesület
- EMMI Aszódi Javítóintézete
- Hintalovon Alapítvány

Három modulban, különböző célcsoportoknál, több különböző performatív drámás módszert alkalmazunk, bizonyítva ezek működőképességét és beágyazhatóságát a bűnmegelőzés területén.

A JUVENTAS projektek elérhetősége: <https://kavaszinhas.hu/juventus-iii/>

ÁLLAMPOLGÁRI SZÍNHÁZ

A Káva 2019. februárjában, főként a Staatsschauspiel Dresden, Bürgerbühne (Drezda, Németország) munkájából való inspirálódás hatására - indította el ÁLLAMPOLGÁRI SZÍNHÁZ néven színházi foglalkozás-sorozatát. Ha elméleti keretben akarjuk elhelyezni amit csinálunk, akkor hivatkoznunk kell a DEVISED THEATRE és az autobiografikus színház fogalmaira. Amit csinálunk, az a "hagyományos" színháztól eltérő, komplex színházi előadások alkotása. Cél, hogy a résztvevők a színházcsinálás minél több fázisába aktív résztvevőként vonódjanak be (tehát nem csak a történeteiket adják, hanem javasolhatnak / dönthetnek a látvány kapcsán is és beleszólhatnak a konkrét jelenetek, a rendezés és a dramaturgiai szerkezet alakulásába is).

2022-ben pedagógusokkal született egy közösségi színházi előadás!

A projekt elérhetősége: [ÁLLAMPOLGÁRI SZÍNHÁZ - közösségi színházi projekt - Káva Kulturális Műhely \(kavaszinhas.hu\)](https://kavaszinhas.hu)

ssdd

III. HAZAI ÉS NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK

Hospitálási és tanulási programjaink: 2022-ben is biztosítottunk lehetőséget külsős szakmai vendégeinknek, hogy intenzíven bekapcsolódhassanak a munkánkba, így két – az **ELTE BTK**-n és a **Színház- és Filmművészeti Egyetemen** tanuló – fiatal vehetett részt hospitálási programunkban az együttműködési megállapodás keretében. Mindemellett szinte minden előadásunk nyitott a szakmai érdeklődők előtt, akikkel rendszeresen tartunk értékelő, elemző beszélgetéseket a látott komplex előadások működéséről, hatásairól. Színházi nevelési szakmai munkánkhoz évek óta szorosan hozzátartozik, hogy intenzíven bekapcsolódunk a magyarországi színházi neveléssel foglalkozó csoportok, projektek munkájának segítésébe, koordinálásába.

2013 januárjában működésünk fő helyszínét áthelyeztük a XI. kerületi **MU Színházba**. 17 év után váltottunk bázist és ennek elsősorban szakmai okai voltak. Úgy látjuk, mindkét szervezet/intézmény számára előnyös az innovatív együttműködés. Számunkra az alábbiakat jelenti konkrétan az együttműködés:

- rendszeres bemutatkozási lehetőséget a gyerekeknek és fiataloknak szóló **TiE** előadásainkkal;
- kísérletezési lehetőséget, melynek keretében például több alkalommal felnőtt közönséggel próbáltuk ki egy-egy előadásunkat;
- promóciós munkát felnőtteknek szóló előadásaink, programjaink kapcsán;
- koprodukciós együttműködést, melynek keretében a **MU Színház** anyagilag is támogatja / támogatta egyes produkcióink létrejöttét és bemutatását (pl.: **Gubanc, Üzlet, 3050, Jégföld / Sziget gramm**);
- közös szakmai rendezvények megtartása (fórum konferencia-sorozat, nyílt napok stb.);
- a **MU Színház** szakmai profiljának lépcsőzetes alakítása, a közösségi színház gondolatának közös értelmezése, gyakorlati megvalósítása;
- rendszeres részvétel a **MU Színház** és a **SÍN** által életre hívott **OPEN Nemzetközi Közösségi Színházi Fesztiválon**.

PARTICIPATE IN YOUR LIFE PROJEKT

Olyan - reményeink szerint sok évre szóló - nemzetközi hálózatot hívtunk életre néhány éve, amelynek tagjai gyerekekkel és / vagy fiatalokkal (is) foglalkozó színházak, és amelyek munkájukban jelentős teret adnak az interaktivitásnak (vagy nyitottak ezen formák megismerésére és alkalmazására). Fő célunk egymás és egymás kulturális hátterének alapos megismerése és a tudásátadás biztosítása (mindenki tud tanítani valami újat a másik szervezetnek). Ennek a csoportnak a tagjai a későbbiekben közösen hoznak létre nemzetközi projekteket a performativitás területein. Távlati cél tehát egy olyan platform életre hívása, ahol a résztvevők konkrét projekteken a performatív eszközöket a részvételiséggel kapcsolják össze a gyerekekre és fiatalokra koncentrálva. Partnerországok: Norvégia, Izland, Litvánia, Magyarország. Az első év egymás és egymás színházi kultúrájának megismeréséről szólt. 2021 októberében a **JOIN IN** elnevezésű **bergeni színházi konferenciát** rendeztük meg Bergenben, valamint egy újabb elnyert nemzetközi támogatásnak köszönhetően megvalósult a **BÁBEL TORNIA** című **nemzetközi előadás** tervezése, létrehozása is. A középiskolás korosztályt célzó, interaktív előadás próbái és bemutatója 2022 augusztusában, a Kaunasi Nemzeti Drámai Színházban (Kaunas, Litvánia) voltak.

Fbook: <https://www.facebook.com/groups/517768622001188>

Honlap: <https://participateinyourlife.weebly.com/>

ERASMUS KA2

Művészi állampolgári oktatás közösségi színházi gyakorlaton keresztül – Tanítási protokoll és eszköztár fejlesztése együttműködés keretében történő értékeléshez (Aristic Citizenship Education through Community Theatre Practice – Developing Protocols of Teaching and Tools for Collaborative Evaluation –; Erasmus+ 2019-1-HU01-KA204-061186) című Erasmus+ Stratégiai Partnerségünk keretében három európai ország négy szervezetének tapasztalt színházi alkotói és kutatói dolgoznak együtt.

Célunk társadalmi problémákkal foglalkozó (felnőtt) közösségi színházi projektek értékelési rendszerének kidolgozása közösségi színházi szakemberek és szociológus kutatók bevonásával.

ssdd

Projektünk végkimenetele egy értékelési guideline, egy kézikönyv olyan színházi szakemberek és szociológus kutatók számára, akik valamilyen formában részt vesznek felnőtteknek szóló közösségi színházi projektek létrehozásában. Másodlagos célcsoportunk olyan döntéshozók, akik a közösségi színházi projekteket támogatják, értékelik, leírják. Az ő számukra is kifejezetten hasznos lehet projektünk fejlesztése.

A három ország mindegyike egy-egy közösségi színházi pilot programot hoz létre a kutatás segítése érdekében. A mi esetünkben ez az Állampolgári Színház 3. fejezete volt 2022-ben.

A projektben részt vevő partnerszervezetek:

- Káva Kulturális Műhely Egyesület (Budapest, Magyarország)
- VFH-produksjoner (Bergen, Norvégia)
- Staatsschauspiel Dresden, Bürgerbühne (Drezda, Németország)
- Parforum (Budapest, Magyarország)

Ismertető a projektről: <https://kavaszinhas.hu/erasmus/>

Nemzeti Táncszínház, Közép-Európa Táncszínház, Duna Táncműhely

Nagyon jelentős innovációnak / kísérletezésnek tartjuk a tánc és a színházi nevelés összekapcsolását: az elmúlt években három előadást készítettünk (Horda2, Igaz történet alapján, Talpuk alatt) a Közép-Európa Táncszínházzal, a Duna Táncműhellyel és a Nemzeti Táncszínházzal közösen, melyek az általános és középiskolák diákjaival ismertetik meg a tánc, a mozgás örömet, miközben érdemben gondolkodunk együtt egy-egy társadalmi problémán. Mindhárom előadásunk szerepelt már az ASSITEJ Biennálé versenyprogramjában, Kaposváron (ahol a Talpuk alatt produkció ifjúsági kategóriában Üveghegy díjat is nyert 2022 májusában).

IV. JELENLÉT

2022-ben az alábbi VIDÉKI és KÜLFÖLDI VÁROSOKban, településeken voltunk vendéggjátékon:

Szeged, Szentendre, Győr, Debrecen, Nagykőrös, Abony, Aszód, Tiszalúc, Békéscsaba, Budaörs, Kaposvár, Mindszent, Etyek, Hajdúböszörmény, Nyíregyháza, Veresegyház, Kápolnásnyék, Drezda (Németország), Kolozsvár (Románia), Kaunas (Litvánia), Cekiske (Litvánia)

V. KUTATÁSOK, DISSZEMINÁCIÓ

Tizenhatdik éve működünk együtt Horváth Kata és Oblath Márton szociológusokkal, kultúrantropológusokkal, az **AnBlok**k Kultúra- és Társadalomtudományi Egyesülettel, illetve a **PARFORUM** Részvételi és Kutatói Műhellyel. Kvalitatív módszertanú kutatásaink a színházi nevelés pedagógiai hatékonyságával, hatásaival, recepciójával foglalkoznak, és kiemelten e módszer társadalmi hasznosságát vizsgálják. Konkrétabban azt a tanulási folyamatot, amely a színházi nevelés terében jön létre, és amelyben a társadalmi, illetve a társas együttéléssel kapcsolatos tudások, készségek, tapasztalatok megmozdulnak, egyeztetésre kerülnek, és újrafogalmazódnak. 2022-ben **SZÍNHÁZ ÉS PEDAGÓGIA** című elméleti és módszertani könyvsorozatunkban az alábbi kötetek jelentek meg:

- A pillanat megragadása - A közösségi színház értékelése (13. kötet)
- Dráma és színház a bűnmegelőzésben (12. kötet)

Kiadványaink elérhetők és letölthetők a Tudástárban: <https://kavaszinhas.hu/tudastar/>

ssdd

VI. MÁS SZAKMAI MUNKÁK

2022 év végén már 300 fős volt Suli+ elnevezésű fbook csoportunk, mely számunkra kiemelten fontos pedagógus csoport, több, mint 2000 nevet tartalmazó bővített CRM-listánk mellett a legfontosabb felület, ahol híreket, eseményeket oszthatunk meg, ahol kérdéseket tehetünk fel és kéréseket fogalmazhatunk meg a tanárok felé.

Az elmúlt időszakban fejlesztettük honlapunkat (tartalomfejlesztés, mobil optimalizáció), itt található archívumunk fejlesztése volt a legfontosabb feladatunk.

VII. INFRASTRUKTÚRA, FOGLALKOZTATÁS, FEJLESZTÉSEK

Társulatunk saját játszóhellyel nem rendelkezik, ugyanakkor a MU Színház rezidens csapataként sok előadásunkat a MU Színház stúdiótermében játsszuk. Saját színháztechnikai eszközparkkal rendelkezünk, melyet igyekszünk a lehetőségeinkhez mérten fejleszteni. Ugyanitt irodát is bérlünk, a szükséges irodatechnikai eszközök rendelkezésünkre állnak a mindennapi munkához. A karbantartás és fejlesztés folyamatos anyagi ráfordítást igényel. Munkatársaink döntő része állásban van, másokkal szerződéses viszonyban állunk. 2022-ben az állandó stáb 15, illetve 13 főből állt (évad végi távozás, csere). 2022 végén 4 fő dolgozott csak a menedzsmentben, 8 fő csak a művészeti-szakmai stábben, egy fő pedig mindkét területen. Mintegy 10, jelenleg is aktív, szerződéses önkéntesre számíthatunk, akik rengeteg feladat ellátásában segítettek nekünk (pl.: irodai munkák, pályázati elszámolások, fordítások készítése, rendezvények segítése). A társulat állandó tagjai voltak 2022-ben: Balassa Zsófia, Benkő-Kovács Gergő, Bori Viktor, Boznánszky Anna, Gyombolai Gábor, Kardos János, Milák Melinda, Patonay Anita (évad végén távozott), Petró Julianna (évad végén távozott) / Frigyesi Eszter, Sereglei András, Somorjai Márton, Sólyom-Nagy Fanni, Takács Gábor, Tóth-Bognár Petra.

VIII. PÁLYÁZATI EREDMÉNYESSÉG

Szervezetünk és egyben társulatunk működése legnagyobb részben a pályázatokra támaszkodik. Ezzel együtt az elmúlt években anyagi forráslehetőségeinket igyekeztünk a lehető legjobban diverzifikálni, így ma már a forrásteremtésben a hazai és a külföldi pályázati lehetőségek mellett érdemben jelennek meg a hazai meghívásos együttműködések, a nemzetközi projekteken való együttműködések, az iskolai osztályok hozzájárulásai, a közösségi adománygyűjtés különböző formái és a szervezetünket segítő üzleti vállalkozás (természetesen egy másik szervezeten keresztül) bevételei.

2022-ben mindösszesen 20 pályázatot írtunk meg mi magunk vagy adtak be ránk partnereink, ebből 13 volt sikeres, támogatott pályázat.

IX. SZAKMAI SIKEREK, DÍJAK - 2022

- Fortuna Díj a Bábel tornya című, a Participate in Your Life nemzetközi projektünk keretében létrejött színházi előadásnak. Kaunas (Litvánia) profi színházi alkotóinak legmagasabb kitüntetése, amelyet évente adnak a Nemzetközi Színházi Nap alkalmából
- 43. Színikritikusok Díja 2022 / a társadalmi folyamatok alakításán innovatív színházi gondolkodással, elkötelezetten dolgozó alkotók számára újonnan alapított *Jövő díj* (együtt a Kerekasztal Színházzal)
- Talpuk alatt című előadásunk a „Legjobb színházi nevelési előadás” különdíját kapta a X. Kaposvári ASSITEJ Biennálén.
- 110 pályázó közül kerültünk a 26 döntős közé a 2022-es Civil Díj pályázaton, „Elmész te a Kávába!” című brand-kampányunkkal.

KÁVA KULTURÁLIS MŰHELY
1145 Budapest, Columbus utca 69/a.
tel: +36-1-315-0781
e-mail: kava@kavasinhaz.hu
www.kavasinhaz.hu

ssdd

- SZIGET című, felnőtteknek szóló résztvevő színházi előadásunk meghívást kapott a 2022-es THEALTER Fesztiválra (2022 július, Szeged)

Budapest, 2023. 05. 30.

Káva Kulturális Műhely
1145 Budapest, Columbus u. 69/a.
Adószám: 18082865-2-42
Erste Bank: 11991102-02181020
Levelezési cím: 1117 Bp., Kőrösy J. u. 17.

Takács Gábor
elnök, operatív vezető vezető

